

bistand fra kommunen er anbragt uden for hjemmet, senere kan bortadopteres, selv om samtykke ikke kan opnås fra forældrene. Også i dette tilfælde kræves det, at hensynet til barnets tarv afgørende tilsiger det.

Vurderingen af, hvornår hensynet til barnets tarv afgørende tilsiger at gennemføre en adoption uden samtykke, er restriktiv.

Af forarbejderne til § 9, stk. 2 (FT 1971-72 tillæg A, sp. 513-522, tillæg B, sp. 1857-1870, tillæg C, sp. 505-512 og tillæg F, sp. 992-1007, sp. 6311-6322 og sp. 6411-6412) fremgår det, at bestemmelsen navnlig er tænkt anvendt i forhold til børn, der igennem længere tid har været anbragt i privat familiepleje af kommunen, og hvor de biologiske forældre har undladt at opretholde en rimelig kontakt med barnet og i øvrigt at vise interesse for barnet. Bestemmelsen vil dog efter omstændighederne også kunne anvendes i situationer, hvor der har været kontakt mellem barn og forældre, men hvor kontakten skønnes at have været til skade for barnet. Den meget begrænsede anvendelse af adoption uden samtykke viser en praksis, hvor adoption kun gennemføres, når barnet har en vis alder; når der ikke har været kontakt mellem barnet og de biologiske forældre i en vis årrække, typisk 6-8 år, og når den manglende kontakt til de biologiske forældre som udgangspunkt skyldes, at forældrene ikke har forsøgt at skabe kontakt. Efter praksis træffes der således alene afgørelse om adoption uden samtykke af større børn, der har boet i en plejefamilie i en længere årrække.

Adoptionslovens § 10 tager særligt sigte på de såkaldte "glemte" børn på institutioner og skal sikre, at plejeforældre, der er interesserede i at adoptere et institutionsanbragt barn, inden barnets anbringelse i hjemmet kan opnå væsentlig sikkerhed for, at adoptionen ikke senere vil strande på grund af forældrenes modstand. Den relation, som bliver opbygget mellem plejeforældrene og barnet, vil således efterfølgende kunne bevares gennem adoption, selv om barnets biologiske forældre ikke vil give samtykke hertil. Det er dog en forudsætning, at barnets ophold hos plejeforældrene gennem en passende observationsperiode har vist sig at fungere tilfredsstillende. I praksis har der ikke i de seneste år været gennemført adoptioner uden samtykke efter adoptionslovens § 10.

2.2. Antallet af adoptioner uden samtykke

Inden for den seneste 15-års-periode har 494 børn været anbragt uden for hjemmet hele deres liv, hvilket svarer til 33 børn om året.

En undersøgelse lavet af Familiestyrelsen i 2002 viser, at styrelsen fik forelagt 12 sager om adoption uden

samtykke i perioden fra 1992 til 2002. I alle sager var der tale om plejebørn, hvoraf 6 af børnene boede i Grønland. Sagerne blev forelagt efter adoptionslovens § 7 og § 9, stk. 2. I 3 tilfælde blev der givet tilladelse til adoption uden samtykke, mens adoption blev afvist i 5 tilfælde. I 2 tilfælde samtykkede forældremyndighedsindehaveren under sagens behandling i adoptionen. De sidste 3 sager var endnu ikke afsluttede, da undersøgelsen blev gennemført.

I perioden 2003 til august 2008 har Familiestyrelsen fået forelagt 4 sager om adoption uden samtykke, som alle omhandlede plejebørn. Styrelsen tillod adoption i 3 af sagerne, mens statsforvaltningen blev bedt om at genoptage den fjerde sag. Statsforvaltningen afsløj i denne sag efterfølgende adoption uden samtykke, da plejeforholdet alene havde været i 5 år og 5 måneder.

En gennemgang af de seneste 3 tilladelser til adoption uden samtykke, som blev givet i 2004, 2005 og 2008, giver et billede af den praksis, der er på området. I tilladelsen fra 2004 havde barnet boet hos sine plejeforældre siden fødslen og var 13½ år, da det blev adopteret af dem. Da barnet var 6 år, døde dets biologiske far, og barnet havde kun haft lidt kontakt med sin biologiske mor – den sidste kontakt var, da barnet var 5 år. I tilladelsen fra 2005 havde barnet boet hos sin plejefamilie, siden barnet var 5 uger, og blev adopteret af plejefamilien som 12-årig. Barnets biologiske far døde, da barnet var 5 år, og den seneste kontakt, barnet havde haft til sin biologiske mor, var som 3-årig. I tilladelsen fra 2008 havde barnet også boet hos plejeforældrene hele sit liv og blev adopteret af plejefamilien som 13-årig. Barnet havde ikke haft kontakt med sin biologiske mor, siden det var 2 år.

Ankestyrelsen har oplyst, at styrelsen i perioden fra 2000 til midten af 2008 ikke har afvist at tiltræde indstillinger fra kommunerne om adoption uden samtykke.

2.3. Internationale konventioner

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FN's Børnekonvention indeholder bestemmelser, der har betydning for spørgsmålet om adoption uden samtykke. Det er forudsat, at bestemmelserne i Børnekonventionen bliver inddraget af Menneskerettighedsdomstolen i dennes fortolkning af Menneskerettighedskonventionen.

Børnekonventionens artikel 3 slår fast, at "i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for social velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal barnets tarv komme i første række". Princippet om barnets bedste er vejledende